

УДК 628.161:546.726

Дмитро Головко¹, Ірина Гончарова², Людмила Шевченко³, Ярослав Барашовець⁴

¹Український державний хіміко-технологічний університет, м. Дніпро, Україна

²Київський національний торговельно-економічний університет, м. Київ, Україна

³Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара, м. Дніпро, Україна

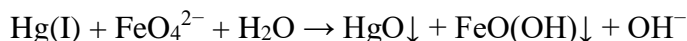
⁴ТОВ «Системи чистої води», «Clean Water Systems» LTD, м. Київ, Україна

НОВІ ПІДХОДИ В ТЕХНОЛОГІЇ ОЧИЩЕННЯ ВОДИ ЗА ДОПОМОГОЮ ФЕРАТІВ(VI) ЛУЖНИХ МЕТАЛІВ

Dmitriy Golovko, Irina Goncharova, Ludmila Shevchenko, Yaroslav Barashovets
NEW APPROACHES IN WATER TREATMENT TECHNOLOGY USING
FERRATES(VI) ALKALINE METALS

Високі вимоги до якості питної води обумовлюють вдосконалення існуючих та розробку нових методів її очищення. У цьому зв'язку особливий інтерес представляють сполуки Fe(VI), які завдяки своїм унікальним властивостям [1] можуть виступати альтернативою традиційним реагентам, що застосовуються для водопідготовки.

Метою даної роботи було вивчення процесів видалення за допомогою фератів калію або натрію (K₂FeO₄, Na₂FeO₄) сполук важких металів, зокрема ртуті, що представляють велику небезпеку для людини. Було встановлено, що ферати ефективно видаляють з водних розчинів більшість сполук Hg(I) та Hg(II). Слід зазначити, що незалежно від вихідної форми полютанта (прості солі, комплексні або металоорганічні сполуки ртуті), кінцевою формою у всіх вивчених випадках виступає меркурій(II) оксид, HgO, що практично не розчиняється у воді. Показано, що окиснення Hg(I) в Hg(II) відбувається за схемою:

та протікає без кінетичних складнощів. Весь процес видалення ртуті лімітується утворенням дрібнодисперсного осаду ферум(III) оксигідроксида, який виступає колектором для осадження HgO. Встановлено, що для видалення ртуті з ефективністю більше 90% необхідно дотримуватися співвідношення концентрацій [Hg(I)] / [Fe(VI)] в межах від 0.5 до 1.5.

Важливо відзначити, що застосування фератів(VI) для очищення води є найбільш перспективним, якщо ртуть присутня у вигляді стійких комплексів Hg(II), коли традиційні способи є не завжди ефективними. У цьому випадку позитивний результат досягається за рахунок руйнування лігандів (доведено на прикладах CN⁻, CNS⁻, S²⁻), що обумовлено високою реакційною здатністю аніонів FeO₄²⁻, а також сильними окисними властивостями Fe(VI). Безсумнівно, що при цьому доза реагенту (K₂FeO₄ або Na₂FeO₄) повинна бути збільшена, оскільки певна його частина витрачається на хімічну реакцію з лігандом.

Експериментально доведено, що при використанні фератної технології залишкова концентрація ртуті після очищення була завжди нижче гранично допустимих значень.

Література

1. Sharma V. K., Zboril R., Varma R. S. Ferrates: greener oxidants with multimodal action in water treatment technologies. Acc. Chem. Res. 2015. Vol. 48. No 2. PP. 182–191.